

NIKIKA

Publicație trimestrială a protopopiatului de Criuleni și Dubăsari

Anul VII, Nr. 3, iulie-septembrie 2011

Apare cu binecuvântarea Înalț Prea Sfințitului Vladimir, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove

CUVIOSUL STAREȚ PAISIE DE LA NEAMȚ

Unul din marii nevoitori și înnoitori ai monahismului ortodox din veacul al XVIII-lea a fost starețul Paisie Velicovschi de la mănăstirea Neamț.

S-a născut în orașul Poltava din Ucraina în ziua de 21 decembrie 1722, primind la botez numele Petru. Era al 11-lea din cei 12 copii ai preotului Ioan, slujitor la catedrala din oraș și al preotesei Irina.

De tânăr a fost atras de viața monahală, deși în vremea lui, din cauza situației politice complicate în lumea ortodoxă, monahismul era într-o stare decăzută. În 1740, a intrat în mănăstirea Liubietchi, pe Nipru, iar după trei luni în mănăstirea Medvedovschi, în dreapta Niprului, aflată pe atunci sub stăpânire polonă. Aici în 1741 a fost tuns rasofor, primind numele de Platon. Din pricina prigoanelor venite din partea catolicilor și a uniților din regatul polon, tânărul rasofor se duce la Lavra Pecerska din Kiev. Cuprins de râvnă spre o viață duhovnicească mai înaltă, în 1742 și-a îndreptat pașii spre țările românești. A trăit vreo patru ani în schiturile Dălhăuți, Trăisteni, Poiana Mărului și Cârnu, situate la întorsura Carpaților, sub munte, în fostul județ Râmnicul Sărat. Acolo a avut prilejul să cunoască pe schimonahii Vasile de la Poiana Mărului, Onufrie de la Cârnu și alți părinți cu viață aleasă, care au contribuit la formarea lui sufletească și la întărirea dragostei lui față de rânduielile vieții călugărești. După patru ani se îndreaptă spre Muntele Athos, în nădejdea că în această „grădină a Maicii Domnului”, sufletul său va fi răsplătit cu aflarea unei atmosfere de înaltă viețuire duhovnicească. Spre regretul lui, a rămas dezamăgit, căci Athosul era atunci într-o stare tristă, cu mănăstiri robite de turci și silite să se răscumpeze cu mari sume de bani, multe din ele fiind în stare de ruină, de neorânduială, cu călugări de neamuri felurite, care se învrăbeau între ei. Platon rasoforul nu s-a descurajat însă, ci s-a așezat într-o chilie în jurul mănăstirii Pantocrator. Pe la începutul anului 1750 a venit la Athos starețul Vasile de la Poiana Mărului, care l-a călugărit, primind rânduiala „schime mici”, dându-i numele de Paisie.

Ajungând pe o înaltă treaptă a desăvârșirii morale, monahul Paisie a început să fie pretuit de frații săi de călugărie, încât, pe nesimțite s-au strâns ucenici în jurul lui. Curând numărul ucenicilor a sporit în așa măsură, încât s-a simțit nevoia unui preot-duhovnic. În această situație, frații au stăruit pe lângă povățuitorul lor să primească treapta preoției. Și astfel, în anul 1758, Paisie a fost hirotonit preot (ieromonah) și duhovnic de către un episcop cu numele Grigorie. Când numărul fraților a crescut și mai mult, a cerut îngăduința ca să ridice un schit, cu hramul Sfântul Prooroc Ilie, tot pe moșia mănăstirii Pantocrator. Aici frații au zidit din temelie o biserică, 15 chilii și alte clădiri trebuitoare. Paisie, considerat ca un „stareț” al

lor, a început aici revizuirea vechilor traduceri slave din scrierile Sfinților Părinți și marii asceți, după originalul grecesc.

Lipsa de chilii pentru cei 64 de frați, ca și neînțelegerile dintre monahii greci și slavi, l-au făcut pe cuviosul Paisie să părăsească Sfântul Munte în 1763 și să se reîntoarcă în țările românești, pline de mănăstiri mari, vechi ctitorii ale evlavioșilor voievozi. Pentru început s-au așezat în schitul Vărzărești, între Focșani și Râmnicul Sărat. De aici s-au îndreptat spre Iași, unde au fost primiți cu multă dragoste de mitropolitul Gavriil Calimachi, care le-a oferit mănăstirea Dragomirna, ctitoria mitropolitului Anastasie Crimca, cu toate proprietățile ei. Și astfel, în anul 1763, la Dragomirna, care până atunci avea un număr neînsemnat de călugări, a început o viață nouă, de muncă și de rugăciune. De îndată s-au îndreptat spre această nouă vatră de trăire duhovnicească noi viețuitori, români, ucrainieni și ruși.

Starețul Paisie a întocmit un „așezământ” (îndreptar) - un fel de regulament, în 28 de puncte, cu felurite rânduieli privitoare la viața monahală de aici. A introdus pravila folosită în schitul Sfântul Ilie, ale cărei îndatoriri de competenție erau: viața de obște, ascultarea, smerenia, sărăcia, munca, slujbele după tipic, respectarea rânduielilor călugărești, mărturisirea păcatelor și altele. În același timp, starețul a continuat traducerea unor scrieri ascetice din grecește, în slavonește și românește, ori a corectat traduceri vechi (din Sfinții Antonie cel Mare, Macarie, Marcu Ascetul, Teodor Studitul, Pilotei Sinaitul, Grigorie Sinaitul, Simeon Noul Teolog și alții). El însuși a întocmit o lucrare despre Rugăciunea minții, în șase capitole.

Zilnic ținea cuvântări în fața obștei, într-o zi în românește, în alta în slavonește, dat fiind numărul mare de călugări de origine slavă.

În 1775, însă, toată această frumoasă lucrare duhovnicească și culturală a luat sfârșit, căci în urma ocupării Moldovei de nord (Bucovina) de către imperiul austriac catolic, starețul, cu întreaga obște, au fost nevoiți să părăsească Dragomirna. Cu încuviințarea aceluiași mitropolit Gavriil Calimachi, cuviosul Paisie, cu 200 din cei 350 de frați, s-au așezat la mănăstirea Secu, unde au fost chemați de egumenul Eftimie, cu tot soborul. S-a continuat și aici pravila de la Dragomirna timp de patru ani, cu slujbe, cuvântări, mărturisirea păcatelor și traduceri din operele marilor asceți răsăriteni. Au fost zidite noi chilii pentru a putea fi adăpostită și obștea de la Dragomirna.

În anul 1779, la dorința domnului Constantin Moruzi, cuviosului Paisie i s-a încredințat și egumenia mănăstirii Neamț, cea mai veche și mai luminoasă vatră a monahismului din Moldova. Lăsând la Secu pe duhovnicul Ilarion, el, cu o parte din frați, s-a mutat la Neamț. Și aici a introdus aceleași rânduieli de viață pe care le trăise la Athos și în cele două mănăstiri moldovenești, adică: viața de obște, slujbe după tipic, predică, grijă pentru bolnavi, bătrâni și călători, mărturisirea gândurilor către părinții duhovnicești, munca la câmp sau în diferite ateliere. S-au ridicat noi chilii, o casă pentru oaspeți și un spital.

Numărul viețuitorilor nemțeni s-a ridicat la 700, între care erau moldoveni, munteni, transilvăneni, ruși, ucrainieni, beloruși, greci, bulgari, sârbi și chiar foști necreștini trecuți la Ortodoxie. S-au continuat și aici traduceri din scrierile Sfinților Părinți și ale marilor asceți în limbile română și slavonă; s-a format chiar o adevărată „școală” de traducători. O traducere a Filocaliei, în

slavo-rusă, întocmită de cuviosul Paisie, a apărut la Petersburg, în 1793. În felul acesta, prin strădaniile starețului Paisie, mănăstirea Neamț a devenit cel mai însemnat centru de cultură teologico-ascetică din țările române.

Presimțindu-și sfârșitul, cuviosul Paisie (ridicat în 1790 la cinstea de arhimandrit) a început să-și scrie viața, dar lucrarea a rămas neterminată, căci a trecut la cele veșnice la 15 noiembrie 1794; a fost îngropat în biserica mare a mănăstirii Neamț, unde i se vede și azi mormântul.

Rânduielile introduse de starețul Paisie în schitul Sfântul Ilie, dar mai ales în cele trei mănăstiri moldovenești pe care le-a cărmuit, au avut o influență binefăcătoare asupra altor mănăstiri și schituri, nu numai din țările românești, ci și din Rusia. Ucenici de-ai săi - ucrainieni, ruși și beloruși - pregătiți de el pentru îndrumarea vieții duhovnicești, s-au răspândit în peste o sută de mănăstiri rusești, ducând pretutindeni același duh nou de viață spirituală (mănăstirile Valaam și Solovăț în nord, Alexandru Nevski în Petersburg, Optina în centrul Rusiei, Simonov și Novospask în Moscova, Lavra Pecerska în Kiev, Noul Athos în Caucaz și altele). Mișcarea spirituală „paisiană” a influențat și pe unii gânditori ruși din veacul al XIX-lea. După cum era și firesc, influența paisiană, de ascetism și cărturărie, a fost deosebit de puternică și în mănăstirile Moldovei, învățăturile și rânduielile marelui părinte au fost introduse în primul rând prin ucenicii săi direcți: Sofronie, urmașul său la stăreția Neamțului, Gherontie și Dorotei, traducători din limba greacă, Onoriu, îngrijitorul bolnițelor, Platon, care i-a scris viața, ierodiaconul Ștefan, care a tradus din slavo-rusă Viețile sfinților, în 12 volume, ierodiaconul Grigorie, viitor mitropolit al Țării Românești, care a tradus zeci de lucrări teologice din grecește și alții. În duhul lui cuviosului Paisie a trăit și marele mitropolit al Moldovei Veniamin Costachi, deși nu i-a fost ucenic direct. Toți cei care au cercetat viața și nevoințele starețului Paisie, l-au considerat ca un adevărat „sfânt” sau „cuvios”. Din aceste motive, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse a procedat, în 1988, la canonizarea lui. Preoții, călugării și credincioșii români au de asemenea datoriată de a-l cinsti, pentru că el a trăit peste trei decenii pe pământ românesc, unde și-a desfășurat bogata sa lucrare de reînnoire a monahismului ortodox de pretutindeni.

Mănăstirea Neamț

ADUNARE EXTRAORDINARĂ A PREGĂTIRII DIN PROTOPOPIATUL DE CRIULENI ȘI DUBĂSARI

Adunarea ordinară a preoților din protopopiatul de Criuleni și Dubăsari a avut loc pe data de 18 august 2011 în biserica cu hramul „Sf. Ierarh Nicolae” din s. Hîrtopol Mic, r. Criuleni.

La început a fost oficiată slujba Sf. Liturghii de către părintele paroh prot. Gheorghe Danilov, părintele protopop prot. mitr. Teodor Pelin împreună cu preoții din circumscripție. A urmat, ca de obicei, mărturisirea preoților de către părintele duhovnic prot. Ioan Turuta.

În cadrul adunării s-au discutat următoarele: pregătirea istoriei parohiilor din satele Bălțata, Dolinoe, Stețcani, Oxentea și Molovata Veche; situația privind repartizarea orelor opționale de religie în școlile din circumscripție; rezultatele petrecerii festivalului ortodox cu genericul „Un trandafir, o luminare pentru Sfântul Ștefan cel Mare”; diverse probleme din activitatea pastorală și modalități de soluționare a lor.

Adunarea a fost onorată de prezența dlui Vitalie Rotaru, președintele r. Criuleni, a dlui Tudor Malai, vicepreședintele r. Criuleni, a dlui Ghenadie Gore, consilier al președintelui r. Criuleni, a dlui Dumitru Roșca, primarul comunei Hîrtopol Mare și a dlui Nicolae Smoleac, comisar al Comisariatului de Poliție din Criuleni. Părintele protopop prot. Teodor Pelin i-a felicitat călduros

pe invitați cu ocazia alegerii sau numirii în înaltele funcții din administrația raionului Criuleni, dorindu-le mult succes și înalte realizări pe tărîm profesional și o cît mai strînsă și fructuoasă conlucrare cu Biserica Ortodoxă. Au fost puse în discuție diverse probleme din parohiile protopopiatului și necesitatea stringentă de implicare a administrației raionale în soluționarea unora din ele.

Adunarea s-a încheiat cu o agapă frățească pregătită cu multă dragoste de creștinii satului Hîrtopol Mic.

Cor. NICA

Decorații bisericești

La 22 iulie a.c., cu ocazia împlinirii a 50 de ani din ziua nașterii și pentru slujirea vrednică la altarul Domnului, Prot. Vasile Enachi a fost decorat de către ÎPS Mitropolit Vladimir cu medalia „Ștefan cel Mare și Sfânt”. Cu această ocazie, Vlădica Vladimir a urat părintelui Vasile ani mulți, toți sănătoși, pentru a fi și în continuare un slujitor bun al Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Un trandafir, o luminare pentru Sfântul Ștefan cel Mare

Conform binecuvîntării ÎPS Mitropolitului Vladimir, în toate eparhiile și protopopiatele Mitropoliei Moldovei au fost organizate servicii divine și manifestări culturale dedicate voievodului Moldovei Sfântul Ștefan cel Mare, prăznuit la 15 iulie.

A 7-a ediție a festivalului ortodox „Un trandafir, o luminare pentru Sfântul Ștefan cel Mare” a fost găzduită de locuitorii satelor Drâslăceni și Ratuș. Dimineața, în biserica cu hramul „Aco-peremîntul Maicii Domnului” din s. Drâslăceni a fost oficiată slujba Sf. Liturghii de către părintele protopop prot. mitr. Teodor Pelin, părintele paroh prot. mitr. Dumitru Croitoru și preoții din circumscripție, urmată de acatistul în cinstea Sfântului Voievod.

Sărbătoarea a continuat în Căminul cultural din s. Ratuș, holul căruia a fost cu grijă amenajat cu expoziții de cărți consacrate vieții și activității marelui Voievod și lucrări ale meșterilor populari din țară, toate trezind un viu interes pentru spectatori.

Festivalul a început cu citirea unui extras din Tomos-ul de canonizare a Sfântului, după care în scenă în rolul marelui Voievod a evoluat actorul Teatrului Mihai Eminescu din or. Chișinău dl Nicolae Darie, care a făcut să fie auzite multe din mesajele Sfântului: „Fraților, nu vă-nvrăjbiți, că se bucură străinii și-și arată colții cîinii, se visează domni asinii. Fraților, nu vă-nvrăjbiți! Fraților, nu vă trădați, că trădarea naște ură, pune lacăte la gură și ne strîmbă la

făptură...” Au participat numeroase colective folclorice și coruri bisericești din satele Cruglic, Izbiște, Jevreni, Criuleni, Măgdăcești, Ratuș, Boșcana ș.a. care ne-au bucurat cu bogate repertuare și vestimentația aleasă.

Despre viața și activitatea marelui Voievod, despre războaiele și victoriile purtate de acesta, despre eforturile depuse pentru consolidarea statului moldav și ctitorirea sfintelor locașuri ortodoxe din țară și peste hotare au vorbit în fața publicului spectator părintele protopop prot. mitr. Teodor Pelin, părintele prot. mitr. Nicolae Ciobanu, președintele Departamentului Mitropolitan Relații Culturale, dl Leonid Bujor, consilier al prim-ministrului Republicii Moldova, dl Gheorghe Postică, viceministrul Culturii, dna Elena Frumosu, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, dna Valentina Bobeico, șef Direcția Cultură și Turism, Criuleni, dl Petru Buzu, primar de Drâslăceni, dna Eugenia Marin (mama Doinei Aldea-Teodorovici) ș.a.

La final cu diplome arhiericești au fost menționate colectivul etnofolcloric „Ștefan Vodă” din s. Căpriana, r. Strășeni și colectivul folcloric cu titlul model „Șoimarii” din s. Ratuș, r. Criuleni.

Trofeele festivalului din partea Direcției Cultură și Turism au revenit celor mai bune colective, iar din partea protopopului de Criuleni și Dubăsari de cadouri comemorative (icoane cu Sf. Ștefan cel Mare, literatură istorică și duhovnicească, CD-uri cu cîntece patriotice) s-au învrednicit toți participanții la festival.

La sfîrșit toți participanții, cît și spectatorii, în picioare cu luminări aprinse, au cîntat „Cînd era să moară Ștefan...”. Pe ici-colea se puteau vedea sclipiri de lacrimi...

SFINȚIREA COMPLEXULUI MEMORIAL DIN COCIERI

Sîmbătă, 6 august a.c., în satul Cocieri, r. Dubăsari a fost inaugurat un deosebit Complex memorial în amintirea eroilor căzuți la datorie în conflictul transnistrean din 1992.

Complexul memorial a fost sfințit de un sobor de preoți în frunte cu prot. mitr. Vadim Cheibaș, secretarul Mitropoliei Moldovei și prot. mitr. Teodor Pelin, protopop al bisericilor din raioanele Criuleni și Dubăsari. Părintele secretar, prot. Vadim Cheibaș a menționat: „Astfel de complexe educă generațiile ce vin din urmă, păstrînd o vie amintire a tragicelor evenimente din istoria țării noastre. Îmbucurător este faptul că acestea au elemente creștine, purtînd și un mesaj religios. Complexul prezintă cîteva cruci și un clopot, trezindu-ne nu doar amintirea, dar și îndemnîndu-ne la rugăciune pentru cei care și-au dat viața pentru liniștea celor din jur”.

Părintele paroh al bisericii cu hramul „Minunea Sf. Arhanghel Mihail” din localitate, preotul Iulian Pinteac ne-a comunicat: „Acest monument comemorativ este amplasat în preajma sfîntului lăcaș. Or, avem zile în an consacrate pomenirii eroilor. Vom săvîrși parastase anume la acest complex pentru veșnica odihnă a celor care au căzut la datorie”.

La eveniment au participat ex-președintele Republicii Moldova dl Mircea Snegur, dl Marian Lupu, președinte al Parlamentului și președinte interimar al Republicii Moldova, dl Vitalie Mărinuță, ministrul Apărării, dl Alexei Roibu, ministrul Afacerilor Interne, dl Grigore Policinschi, președintele r. Dubăsari, dl Vitalie Rotaru, președintele r. Criuleni, generali, combatanți, participanți la conflictul de pe Nistru, rudele celor căzuți pe platoul Cocieri și numeroși invitați din întreaga țară.

Din istoria bisericilor din protopopiat

Biserica din satul Mălăieștii Vechi

1. Din unele surse oficiale bisericești publicate în anii 1930 aflăm că biserica din piatră cu hramul "Acoperământul Maicii Domnului" din satul Mălăieștii, volostea Budești, plasa Lăpușna a fost construită în 1924: "Malaiești (comuna Budești), biserică cu hramul Acoperământul Maicii Domnului, zidită la 1924, din piatră, sat alăturat Bălăbănești".

2. În unele documente de arhivă și anume în lista de inventariere din 1942-1943 este o altă dată a construcției bisericii – 1922: "Biserică Acoperământul M. Domnului – Una biserică construită din piatră în 1922, acoperită cu tablă de fier zincat". Din aceeași sursă aflăm când a fost confecționat și instalat iconostasul: "Una catapetiazmă de stejar nou construit în anul 1938-1939".

3. Incoincidența de date privitoare la anul când a fost construită biserica din Mălăiești poate fi explicată probabil prin faptul că în 1922 clădirea era înălțată, dar lucrările de finisare și de amenajare au mai durat până în 1924 când biserica a fost înmormântată și a început să funcționeze. De aceea au și apărut în diverse surse date diferite dar apropiate – 1922 și 1924 – despre timpul exact când a fost construită biserica, dar care după părerea noastră expusă mai sus nu se contrazic.

Ținând cont de faptul că parohia a fost constituită nu mai de vreme de 1923 (atunci a fost numit un preot paroh și celelalte persoane necesare pentru buna funcționare: episcop, dascăl, pălămar), cu certitudine putem spune că lucrurile au stat anume așa.

4. Clădirea bisericii este o construcție nu prea înaltă, în plan dreptunghiular, înălțată din cotileț. Monotonia fațadei este perturbată doar de puținele ferestre executate cu arc roman. Nu iese în evidență nici măcar absida altarului (altarul

este integrat în planul dreptunghiular fără a se evidenția cumva, fapt total necaracteristic pentru un locaș de cult ortodox).

Clopotnița este înălțată deasupra pridvorului cu un acoperiș foarte simplu în patru scurgeri. În partea centrală, deasupra naosului se înalță o mică tur-lă, care are doar un rol decorativ.

În partea de sud a construcției avem

o anexă construită după toată probabilitatea mai târziu, care servește în calitate de plămărcă.

Nu se poate spune că din punct de vedere estetic arhitectura clădirii bisericii ar produce careva impresii artistice deosebite, dar în același timp trebuie menționat faptul, că biserica "Acoperământul Maicii Domnului" este foarte

îngrijită. Rămâne doar să constatăm cu regret că biserici mult mai importante ca monumente de arhitectură nu au parte de o așa îngrijire cum o are clădirea bisericii "Acoperământul Maicii Domnului" din satul Mălăieștii-Vechi.

5. Primul preot al bisericii "Acoperământul Maicii Domnului", care a slujit în ea în toată perioada interbelică a fost părintele Vasile Trofimov. S-a născut la 6 august 1891, a absolvit cinci clase a Seminarului teologic din Chișinău, a fost hirotonit în treapta de preot în 1921 pe seama parohiei Valea-Trăisteni. În 1923 a fost transferat la biserica "Acoperământul Maicii Domnului" din satul Mălăieștii-Vechi. Din perioada de după 1944 avem puține date. Știm că a slujit preotul Vitalie Verdeș. S-a născut în 1904 în satul Pohrebea, r. Dubăsari, a absolvit două clase a Seminarului teologic din Chișinău. A fost cîntăreț (dascăl) la biserica din Grigoriopol. La 10 ianuarie 1947 a fost hirotonit în treapta de preot pe seama parohiei Mălăiești. În vara aceluiași an a fost transferat la Dubăsarii Vechi cu obligațiunea de a deservi satele Corjova și Mălăiești.

Nu se cunoaște data închiderii bisericii, dar din spusele bătrînilor biserica a fost parțial demolată cu buldozerul în anii 1950. Piatra bisericii a fost utilizată la diferite construcții ale colhozului local.

Abia în anii 1990 când în funcția de paroh a fost numit preotul Andrei Prodan, biserica a fost ridicată din ruini și finisată în 1992. Părintele Andrei a slujit la Mălăiești pînă în 1998. În perioada 1998-2006 parohia a fost păstorită de preotul Teodor Codiță. În perioada 2006-2007 a slujit preotul Valentin Roidideal, iar din 2007 pînă în prezent paroh sunt eu preotul Veaceslav CEBAN.

Pr. Veaceslav CEBAN

CE SPUNE BIBLIA DESPRE PRACTICILE VRĂJITORIEI ȘI GHICITULUI?

Dumnezeu condamnă categoric ghicitul și vrăjitoria.

Practicile acestea oculte sunt foarte variate: vrăjile de dragoste, ghicitul în cafea, ghicitul în cărți, etc. De fiecare dată când sunt menționate aceste practici în Biblie, ele sunt condamnate de Dumnezeu care ne cere și nouă să le condamnăm categoric. Iată ce spune unul din aceste pasaje:

Să nu fie la tine nimeni care să-și treacă pe fiul sau pe fiica lui prin foc, nici prezicător, sau ghicitor, sau vrăjitor, sau fermecător, nici descîntător, nici chemător de duhuri, nici mag, nici de cei ce grăiesc cu morții. Căci uriciune este înaintea Domnului tot cel ce face aceasta, și pentru această uriciune îi izgonește Domnul Dumnezeul tău de la fața ta. Iar tu fii fără prihană înaintea Domnului Dumnezeului tău. Căci popoarele acestea, pe care le izgonești tu, ascultă de ghicitori și de prevestitori, iar ție nu-ți îngăduie aceasta Domnul Dumnezeul tău (Deuteronom 18:10-14).

Ghicitorii și vrăjitorii se fac vrednici de pedeapsă cu moartea.

Aceste practici sunt urâciune înaintea lui Dumnezeu și atrag mari pedepse în mijlocul cărora se răspândesc. În Vechilul Testament Dumnezeu a lăsat această lege:

Să-Mi fiți sfinți, că Eu, Domnul Dumnezeul vostru, sînt sfînt și v-am deosebit de toate popoarele

ca să fiți ai Mei. Bărbatul sau femeia, de vor chema morții sau de vor vrăji, să moară neapărat: cu pietre să fie uciși, că sîngele lor este asupra lor (Levitic 20:26-27).

Mersul la vrăjitori și ghicitori este condamnat de Dumnezeu.

Se fac vinovați și sunt vrednici de aceeași pedeapsă și cei ce apelează la serviciile ghicitorilor și vrăjitorilor. Chiar dacă oamenii nu iau atitudine, Dumnezeu nu va întârzia să aducă la îndeplinire judecățile Sale asupra acestor oameni, așa cum scrie în Biblie:

Dacă vreun suflet va alerga la cei ce cheamă morții și la vrăjitori, ca să desfrîneze în urma lor, Eu voi întoarce fața Mea împotriva sufletului aceluia și-l voi pierde din poporul lui (Levitic 20:6).

Ghicitul și vrăjitoria este lucrarea dracilor.

Iată un caz descris în cartea Faptele Apostolilor care scoate în evidență acest adevăr:

Dar odată, pe cînd ne duceam la rugăciune, ne-a întâmpinat o slujnică, care avea duh pitonicesc și care aducea mult cîștig stăpînilor ei, ghicind. Aceasta ținîndu-se după Pavel și după noi, striga zicînd: „Acești oameni sunt robi ai Dumnezeului celui Preaînalt, care vă vestesc vouă calea mîntuirii”. Și aceasta o făcea timp de multe zile. Iar Pavel, mîniindu-se și întorcîndu-se, a zis duhului: „În numele lui Iisus Hristos îți poruncesc să ieși din ea”. Și în acel ceas a ieșit. Și stăpînii ei, văzînd că s-a dus nădejdea cîștigului

lor, au pus mîna pe Pavel și pe Sila și i-au dus în piață înaintea dregătorilor (Faptele Apostolilor 16:16-19).

Roaba a fost în stare să ghicească atît timp cît a fost stăpînită de acel duh necurat și el era cel care vorbea prin ea. Din moment ce a ieșit duhul din ea, nu a mai putu să ghicească. Tocmai de aceea Dumnezeu condamnă categoric ghicitul și vrăjitoria, pentru că cei care apelează la vrăjitori și ghicitori vin sub călăuzirea duhurilor necurate și a Satanei.

În satele din Moldova sunt foarte răspândite aceste practici, ziarele abundă de publicitatea vrăjitorilor și ghicitorilor și cele mai multe posturi de radio transmit zilnic horoscopul. Mai mult, este cutremurător faptul că sub numele de creștin și haină preoțască apar anunțuri în ziare raionale (spre exemplu Est-Curier), precum că preotul Iosif și maica Sofia din România numai printr-un apel telefonic poate rezolva orice problemă. Chiar se garantează eficacitatea 100 %. Dumnezeu nu va lăsa nepedepsită aceasta fărădelege dacă nu se vor pocăi lepădîndu-se de slujirea diavolului. Tragem atenția că aceștia nu sunt preoți și slujitori ai lui Dumnezeu și Bisericii dar sunt niște șarlatani și slujitori ai diavolului.

Păzește-te și fugi de ghicitori, vrăjitori și de toate celelalte practici pe care Dumnezeu le numește uriciune. Spune la toți oamenii despre aceasta.

Prot. Nicolae CIOBANU

SFÎNTA CRUCE – PĂZITOARE A CREȘTINILOR

„Cuvîntul crucii, pentru cei ce pier este nebunie; iar pentru noi, cei ce ne mîntuim, este puterea lui Dumnezeu...”
(I Corinteni 1, 18)

De la început în perioada antică, atît romanii cît și iudeii foloseau crucea ca un instrument de suferință și obiect de rușine și ocară, deoarece pe ea se răstigneau făcătorii de rele. Toate au durat pînă la vremea cînd pe cruce a fost rînduit să fie răstignit și Domnul nostru Iisus Hristos. Astfel, prin această răstignire Crucea devine altarul de jertfă a Mîntuitorului pentru toți oamenii din toate timpurile, așa cum spune și Sf. Ap. Pavel: „Dumnezeu le-a ales pe cele bune ale lumii ca să rușineze pe cei înțelepți, și pe cele slabe ale lumii Dumnezeu le-a ales ca să rușineze pe cele tari” (I Corinteni 1, 27).

Crucea a fost preînchipuită încă în Vechiul Testament ca mijloc de mîntuire prin lovirea Mă-

de creștini la piept. În biserici este imprimată pe veșmintele liturgice, pe vase liturgice, pe coșurile cărților de cult.

Cinstirea Crucii nu este o idolatrie, căci acolo unde se întîlnește Crucea, ea este nedespărțită de Hristos cel răstignit pe ea, tot ea nu poate fi un obiect de tristețe, cu toate că ne amintește de moartea Domnului, Crucea este semnul bucurie deoarece prin ea a venit mîntuirea la toată lumea. Vrednicia de cinstire a Crucii a fost arătată și de Sinodul VII Ecumenic (787).

rii Roșii de către Moise cu toiagul (Ieșire 14, 16); de mînele lui Moise întinse orizontal și sprijinite de Aaron și Hur în lupta cu amaliții (Ieșire 17, 1-12); de șarpele de aramă înălțat de Moise în pustie, pentru vindecarea celor mușcați de șerpini veninoși (Numere 21, 9; Ioan 3, 14-15).

În Noul Testament Crucea devine altarul de jertfă pe care Mîntuitorul S-a jertfit pentru răscumpărarea neamului omenesc, este mijlocul prin care s-a înlăturat vrăjmășia dintre oameni și împăcarea lor cu Dumnezeu (Efeseni 2, 16; Coloseni 1, 20); este semnul biruinței lui Hristos asupra morții și semnul Fiului Omului, care se va arăta pe cer la A Doua Venire a Domnului (Matei 24, 30); în sfîrșit ea este pecetea lui Dumnezeu asupra celor meniți să scape de perzanie (Iezechiel 9, 4-6; Apocalipsa 7, 2-3; 9, 4).

Vrednicia de cinste a Crucii rezultă din cuvintele Sf. Ap. Pavel: „Mie însă să nu-mi fie a mă lăuda numai în crucea Domnului...” (Galateni 6, 14).

Despre cinstirea Crucii găsim mărturii atît în Sf. Tradiție precum și în istoria Bisericii, chiar din epoca apostolică. O găsim așezată pe turlele bisericilor, la răspîntiile drumurilor, la mormintele creștinilor, în casele credincioșilor, de asemenea Crucea este purtată

Creștinismul nu poate fi conceput fără Cruce, ea fiind semnul cel mai distinctiv. Semnul Crucii nu poate fi separat de Jertfa lui Hristos pe lemnul Crucii. Pentru orice creștin Crucea înseamnă lupta necontenită cu păcatul, cu răul sub toate formele de manifestare. Crucea înseamnă înfrînarea de la pornirile rele, rezistența împotriva tuturor încercărilor diavolului de a abate pe om de la dreapta credință. Cruce aduce liniște acolo unde este tulburare, iubire acolo unde este ură, lumină unde este întunericul păcatului.

Cinstirea Sfintei Cruci este deosebit evidențiată și de protopopiatul de Criuleni și Dubăsari. Recent au avut loc mai multe sfințiri de Sfinte Cruci.

La 7 iulie, de sărbătoarea Nașterii Sf. Ioan Botezătorul, în satul Cruglic a fost sfințită o Cruce-monument cu simboluri și inscripție (drum de pietre, lanțuri, acoperișul ce ar însemna asupra sovietică și un porumbel care simbolizează protecția divină). Această Cruce a fost înălțată în ograda bisericii din inițiativa familiei Bocan, care fusese deportat în Siberia, în amintirea acelor tragice evenimente ce au avut loc în seara zilei de 6 iulie 1949, cînd în perioada regimului comunist mașinile militare au pătruns în Cruglic și au deportat în Siberia pe cei care erau gospodarii satului.

O altă sfințire a urmat la 28 august de Adormirea Maicii Domnului în orașul Criuleni, un grup de

credincioși au pus mîna de la mîna și au înălțat o Cruce în mahalaua lor, care a fost sfințită de protopopul de Criuleni și Dubăsari prot. mitr. Teodor Pelin, parohul prot. mitr. Vasile Pistrui și preotul Teodor Vrabie. La sfințire au fost prezenți primarul orașului dl Vitalie Onișciuc, consilierul raional, dl Iurie Andriuță și toți locuitorii străzii.

Nu după multe zile, la 30 august și în Dubăsarii Vechi, la intrarea în sat, la fel a fost sfințită o Cruce ctitorită de familia Mișcinschi. Sfințirea a fost oficiată de către părintele paroh prot. mitr. Teodor Pelin și prot. mitr. Vasile Pistrui. La sfințire de asemenea au asistat primarul din Dubăsarii-Vechi dl Gheorghe Lungu, vice-primarul dl Timofei Leahu și primarul de Criuleni dl Vitalie Onișciuc și toți creștinii din vecinătate.

Sunt îmbucurătoare faptele credincioșilor care nu uită de cele sfinte și jertfesc din averea puțină pe care o au înălțînd Sfinte Cruci, care lasă ca privirile noastre să fie ațintite la ele și să ne amintească de jertfa și dragostea cea făcut-o Dumnezeu Fiul pentru neamul omenesc.

Preoteasa Maria MURAVSCHI

CENTRUL DE PELERINAJ „PELERINUL ORTODOX” organizază în perioada toamnă-iarnă următoarele pelerinaje la locurile sfinte:

1. 16 – 25 octombrie - Muntele Athos, mănăstirile complexului Meteora, Tesalonic (moaștele Sf. M. Mc. Dimitrie).
2. 16 -27 octombrie - Rusia (Zadonsk, Divevo, Vladimir, Serghiev Posad, Moscova, Optina ș.a.) Înscrierea pînă la 1 octombrie
3. 1 – 8 decembrie - Țara Sfântă și Sinai (Ierusalim, Betleem, Ierihon, Nazaret, muntele Sinai ș.a.) Depunerea actelor pînă la 1 noiembrie.
4. Poceaev (lunar).

Infomatii la tel: 92-52-88, 56-25-51;
0795-45-209.

www.mitropolia.md

Adresa: str. Ciuflea 12.

(sediul centrului de pelerinaj).

E-mail: pelerin_mit_mold@mail.ru

NIKA

Publicația trimestrială a protopiatului de Criuleni și Dubăsari

Președinte:
ÎPS VLADIMIR, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove
Redactor-șef:
Prot. mitr. Teodor Pelin, protopop al bisericilor din raioanele Criuleni și Dubăsari
Redactor: Prot. dr. Veaceslav Ciorbă

Biserica cu hramul “Sf. Arh. Mihail”
s. Dubăsarii Vechi, r. Criuleni,
MD-4822, RM, tel/fax (248) 61-000
mob. 069000003, 079779933, 079779937
e-mail: ciorba@yandex.ru

Tipărit SA “Tipografia Reclama”
or. Chișinău, str. Alexandru cel Bun, 111